

Štatút súťaže

Fénix - Kultúrna pamiatka roka

č. MK – 5389/22-110/24430

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo kultúry“) v spolupráci s Nadáciou SPP vydávajú tento štatút (ďalej len „štatút“)

Článok I Organizácia súťaže

1. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky je vyhlasovateľom súťaže Fénix - Kultúrna pamiatka roka (ďalej len „súťaž“). Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a Nadácia SPP sú organizátormi súťaže. Ministerstvo kultúry a Nadácia SPP (ďalej len „organizátori“) pri organizovaní súťaže spolupracujú s vedeckými, odbornými inštitúciami a odborníkmi z oblasti ochrany pamiatkového fondu ako aj s ostatnými partnermi súťaže.
2. Generálnym partnerom súťaže je Nadácia SPP (ďalej len „generálny partner“).
3. Partnerom súťaže je spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (ďalej len „partner“ alebo „SPP“).
4. Mediálnym partnerom súťaže je RTVS (ďalej len „mediálny partner“).
5. Pamiatky prihlásené do súťaže, hodnotí odborná porota podľa tohto štatútu.
6. Súťaž a prácu odbornej poroty podľa tohto štatútu organizačne zabezpečuje tajomník súťaže, v réžii generálneho partnera súťaže.

Článok II Poslanie a cieľ súťaže

1. Poslaním súťaže je podporovať ochranu kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky a zodpovedný prístup vlastníkov národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „pamiatka“), registrovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, a motivovať verejnosť k záujmu o tieto pamiatky.
2. Cieľom súťaže je oceniť prístup vlastníkov pamiatok a prínos iných zainteresovaných subjektov k ochrane pamiatkových hodnôt a prezentovať tieto pamiatky širokej verejnosti.

Článok III Súťažné kategórie a ceny

1. Titul **Fénix - Kultúrna pamiatka roka** je udeľovaná vlastníkom pamiatok na návrh odbornej poroty súťaže.
2. V jednom ročníku súťaže môžu byť udelené maximálne tri ceny Fénix - Kultúrna pamiatka roka, a to nasledovne:
 - a) maximálne jedna cena za čiastočnú obnovu ucelenej časti objektu pamiatky,
 - b) maximálne jedna cena za komplexnú obnovu objektu pamiatky,
 - c) maximálne jedna cena za výnimočný počin záchrany pamiatky.

3. Cenu Fénix - Kultúrna pamiatka roka udeľuje minister kultúry Slovenskej republiky na základe návrhu odbornej poroty.
4. Držiteľom ceny Fénix - Kultúrna pamiatka roka je vydané (i) osvedčenie o udelení titulu a (ii) soška – artefakt bájneho vtáka Fénixa.
5. S udelením ceny je spojená aj finančná odmena vo výške 10 000,- eur, ktorú držiteľom ceny venuje generálny partner. Finančná odmena je určená na ďalšie zveľadenie danej pamiatky, jej propagáciu a na sprostredkovanie informácií o tejto pamiatke verejnosti.
6. Nadácia SPP ako generálny partner udeľuje, na základe hlasovania verejnosti, cenu za najkrajšiu obnovenú pamiatku, ktorej oficiálny názov je „**Fénix - Cena Nadácie SPP**“. Kritériá, spôsob hlasovania verejnosti a ďalšie náležitosti na udelenie tejto ceny upravuje osobitný štatút.
7. Odborná porota má právo udeliť „**Čestné uznanie**“. Toto čestné uznanie môže získať právnická alebo fyzická osoba, ktorá zásadným spôsobom vstúpila do procesu obnovy pamiatky, za mimoriadny prínos k ochrane a obnove pamiatky (napr. osobná angažovanosť vlastníka na záchrane pamiatky, prínos obnovy pamiatky pre spoločnosť v regióne, prínos v metodike obnovy pamiatky, autorský kolektív obnovy pamiatky, metodik krajského pamiatkového úradu a pod.). V jednom ročníku súťaže môže byť udelené najviac jedno čestné uznanie. Držiteľom čestného uznania podľa tohto článku štatútu je vydané osvedčenie o jeho udelení („Kultúrna pamiatka roka – Čestné uznanie“).
8. Ministerstvo kultúry, odborná porota a partneri súťaže majú právo navrhnúť vlastníka pamiatky, nachádzajúcej sa v procese obnovy, na udelenie titulu „**Adept na cenu Fénix - Kultúrna pamiatka roka**“. O udelení tohto titulu rozhodnú vyššie uvedené subjekty na základe väčšinového hlasovania, pričom každý z nich má jeden hlas. Držiteľom titulu podľa tohto článku štatútu je vydané osvedčenie o jeho udelení. Udelením titulu podľa tohto článku štatútu nie je dotknuté právo prihlásiť pamiatku do súťaže v zmysle tohto štatútu. Cieľom udelenia tohto titulu je podporiť vlastníkov národných kultúrnych pamiatok, ktoré sú v procese obnovy, upozorniť verejnosť na prebiehajúci proces obnovy národnej kultúrnej pamiatky a vytvoriť priestor pre sledovanie celého procesu až po úspešne ukončenú obnovu.
9. Organizátori súťaže majú právo odňať udelenú cenu alebo titul udelený podľa tohto štatútu, ak sa preukáže, že prihlasovateľ postupoval v rozpore s týmto štatútom, porušil všeobecne záväzné právne predpisy, dobré mravy alebo sa dopustil iného konania, ktoré by mohlo poškodiť dobré meno organizátorov súťaže. V prípade postupu podľa tohto článku tohto štatútu je držiteľ titulu alebo ceny povinný vrátiť udelené osvedčenie, sošku a finančnú odmenu.

Článok IV Podmienky súťaže

1. Podmienkou prihlásenia pamiatky do súťaže je ukončenie komplexnej obnovy hnutelnej/nehnutelnej pamiatky alebo ukončenie obnovy ucelenej časti nehnuteľnej pamiatky.
2. Do súťaže možno prihlásiť hnutelné/nehnutelné pamiatky, ktorých obnova bola ukončená v rokoch 2021 a 2022, a vždy za nasledujúce dva roky pred vyhlásením nového ročníka súťaže.
3. Obnovenú národnú kultúrnu pamiatku s rovnakým predmetom obnovy je možné prihlásiť do tejto súťaže iba jedenkrát.

4. Prihlášku do súťaže podáva vlastník/spoluvlastníci, správca alebo osoba s iným relevantným právom k pamiatke, ktorá zabezpečuje obnovu pamiatky, resp. jej správu (ďalej len „prihlasovateľ“). V prípade, že prihlasovateľom nie je vlastník, musí byť súčasťou prihlášky písomný súhlas vlastníka.
5. Prihláška do súťaže (ďalej len „prihláška“) musí obsahovať kompletnú dokumentáciu, podľa ktorej boli práce realizované a musí obsahovať:
- a) žiadosť o zaradenie pamiatky do súťaže, podpísanú prihlasovateľom, v prípade, že prihlasovateľom nie je vlastník tak aj s písomným súhlasom vlastníka.
 - b) základné identifikačné údaje pamiatky (označenie, názov, adresa), číslo pamiatky v Ústrednom zozname pamiatkového fondu; doklad o vlastníctve pamiatky (v prípade nehnuteľnej pamiatky - aktuálny list vlastníctva a kópia z katastrálnej mapy; v prípade hnuteľnej pamiatky čestné vyhlásenie o jej vlastníctve) alebo doklad o inom práve k dotknutej pamiatke (protokol o zverení do správy, nájomná zmluva, a pod.).
 - c) dokumentáciu technického stavu pamiatky pred začiatkom prác, dokumentácia návrhu obnovy, navrhované a aplikované metódy a technológie prác (napr. prípravná dokumentácia, dokumentácia z pamiatkového výskumu, projektová dokumentácia, dokumentácia reálne vykonanej obnovy, návrh na reštaurovanie, dokumentácia z vykonaných reštaurátorských prác, a pod.),
 - d) rozhodnutie, záväzné stanovisko alebo iné odborné vyjadrenie miestne príslušného krajského pamiatkového úradu, ktorým boli práce na pamiatke schválené,
 - e) zreteľnú fotografickú dokumentáciu celku v kontexte okolia a detailov pred a po ukončení obnovy pamiatky s popisom (najmenej 10 záberov),
 - f) príbeh obnovy pamiatky vo formáte word, s rozsahom max 3000 znakov s medzerami, s nasledovnou štruktúrou:
 - stručná história pamiatky (vznik, dejiny, významné osobnosti, zaujímavosti o pamiatke...);
 - popis rozsahu realizovanej obnovy (čo sa obnovovalo, rekonštruovalo, reštaurovalo, popis nálezov, zistení a zaujímavosti z procesu obnovy..atď.);
 - prínosy obnovy pamiatky (pre odbornú komunitu, mesto, obec, región, Slovensko, poznávaciu turistiku, miestnu komunitu, cirkev...);
 - časový priebeh realizácie obnovy: od -do (začiatok – koniec obnovy);
 - vlastník (kto pamiatku vlastní/užíva, resp. kto významný alebo zaujímavý v priebehu histórie pamiatku vlastní);
 - realizátor obnovy (kto pamiatku obnovil, vykonával metodický dohľad, respektíve projektoval obnovu).
6. Podmienkou zaradenia pamiatky do súťaže je sprístupnenie pamiatky za účelom obhliadky členmi odbornej poroty súťaže. Nesprístupnenie pamiatky prihlasovateľom za účelom obhliadky odbornou porotou je dôvodom na jej vyradenie zo súťaže.
7. V prípade nepredloženia kompletnej prihlášky do súťaže podľa čl. IV tohto štatútu má odborná porota právo vyradiť prihlásenú pamiatku zo súťaže. Odborná porota má právo prostredníctvom tajomníka súťaže požiadať prihlasovateľa o ďalšie doplňujúce podklady a informácie, ktoré nie sú uvedené v čl. IV štatútu, ak je to potrebné na účely riadneho rozhodnutia odbornej poroty.
8. Prihlášku do súťaže, spolu s kompletnou dokumentáciou podľa čl. IV tohto štatútu je potrebné podať výhradne elektronicky, prostredníctvom systému e-grant, <https://nadaciaspp.egrant.sk/>.

Článok V **Časový harmonogram súťaže**

1. Oznámenie o vyhlásení súťaže zverejnia na svojich webových sídlach ministerstvo kultúry a partneri súťaže minimálne dva mesiace pred termínom uzávierky podávania prihlášok do aktuálneho ročníka súťaže.
2. Termín uzávierky predkladania prihlášok do súťaže bude zverejnený dňom vyhlásenia súťaže.
3. V prvom kroku posúdi úplnosť a správnosť predložených podkladov prihlásených pamiatok tajomník odbornej poroty súťaže. Neúplné prihlášky a prihlášky, ktoré nie sú v súlade s týmto štatútom, vyradí zo súťaže. Zoznam vyradených prihlášok spolu so zdôvodnením ich vyradenia predkladá členom komisie na vedomie.
4. Porota následne posúdi prihlášky a ostatné podklady predložené prihlasovateľmi do 3 (troch) mesiacov od termínu uzávierky predkladania prihlášok do aktuálneho ročníka súťaže.
5. Výsledky súťaže budú vyhlásené najneskôr do 8. mája v kalendárnom roku, ktorý nasleduje po roku vyhlásenia súťaže. V mimoriadnych prípadoch môžu organizátori rozhodnúť o inom postupe, ako je uvedený v tomto článku tohto štatútu.

Článok VI **Odborná porota**

1. Odborná porota má 9 členov, z toho 6 členov nominuje ministerstvo kultúry, 2 členov nominuje generálny partner súťaže a 1 člena odbornej poroty nominuje partner súťaže, pričom najmenej 2 členovia odbornej poroty sú odborníci z Pamiatkového úradu Slovenskej republiky.
2. Členov odbornej poroty vymenúva a odvoláva minister kultúry Slovenskej republiky na základe konsenzuálneho návrhu riaditeľa odboru ochrany pamiatkového fondu ministerstva kultúry a štatutárnych zástupcov generálneho partnera súťaže a partnera súťaže.
3. Odborná porota na svojom prvom rokovaní posúdi prihlásené pamiatky a z nich nominuje maximálne 12, pre udelenie titulu „Fénix - Kultúrna pamiatka roka“ v aktuálnom ročníku súťaže.
4. Odborná porota následne vykoná obhliadku nominovaných pamiatok in situ. Na základe hlasovania odborná porota navrhne udelenie jednotlivých titulov a ocenení podľa tohto štatútu. Odborná porota v hodnotení pamiatok uvedie skutočnosti, pre ktoré predmetnú pamiatku nominuje na udelenie ceny a titulu.
5. Kritériá na hodnotenie sú predovšetkým kvalita, účelnosť a vhodnosť procesu prípravy a realizácie záchrany/obnovy pamiatky na princípe odborných poznatkov a kritérií s ohľadom na prínos pre ochranu pamiatkových hodnôt prihlásenej pamiatky a prínos pre verejnosť.
6. Podrobnosti o funkčnom období odbornej poroty, jej zložení, spôsobe rokovania odbornej poroty a hodnotení prác upravuje organizačný a rokovací poriadok, vydaný ministerstvom kultúry po prerokovaní s partnermi súťaže.

Článok VII
Vizuálna identita súťaže a symbol súťaže

1. Symbolom súťaže je plastika s názvom Fénix, ktorej originál je trvale uložený na odbore ochrany pamiatkového fondu na ministerstve kultúry.
2. Vizuálnu identitu súťaže zabezpečuje generálny partner a partner súťaže, okrem symbolu súťaže, ktorý zabezpečuje ministerstvo kultúry.

Článok VIII
Úhrada nákladov súťaže

1. Finančné náklady spojené s usporiadaním aktuálneho ročníka súťaže znáša ministerstvo kultúry a partneri súťaže. Podrobnosti upravuje osobitná zmluva, ktorej zmluvnými stranami sú ministerstvo kultúry, generálny partner, partner, mediálny partner a prípadne ďalšie strany, na základe súhlasu Organizátorov.
2. Organizátori, generálny partner, partner a mediálny partner majú právo na používanie informácie o partnerstve súťaže, vrátane jej prípadného loga/logotypu, vo svojej korporátnej komunikácii.

Článok IX
Prechodné ustanovenia

1. Aktuálny termín vyhlásenia súťaže je 2. november 2022 a nasledujúce ročníky súťaže to bude vždy november v danom kalendárnom roku.
2. Termín podania prihlášky do ročníka súťaže vyhlásenej v roku 2022 je do 31. 1. 2023. Každý nasledujúci termín podania prihlášky v nasledujúcich ročníkoch súťaže bude špecifikovaný vo výzve pri vyhlásení nového ročníka súťaže.
3. Do súťaže vyhlásenej v roku 2022 možno prihlásiť pamiatky, ktorých obnova bola ukončená v rokoch 2021 a 2022. Nasledujúce ročníky súťaže bude možné prihlásiť pamiatky, ktorých obnova bola ukončená v predchádzajúcom dvojročnom období, no maximálne iba 24 mesiacov pred vyhlásením súťaže.

Článok X
Záverečné a zrušovacie ustanovenia

1. Tento štatút nadobúda účinnosť 1. novembra 2022.
2. Vyhlasovateľ a organizátor súťaže si vyhradzuje právo zmeniť alebo upraviť štatút a zverejniť ho rovnakým spôsobom, akým bola súťaž vyhlásená.
3. Vydaním tohto štatútu sa zrušuje sa štatút súťaže Kultúrna pamiatka roka - Fénix č. MK-7739/2021-110/23638 z predchádzajúceho ročníka súťaže.

Natália Milanová
ministerka kultúry Slovenskej republiky